

**TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI W POLSCE
ZARZĄD GŁÓWNY W WARSZAWIE**

00-666 Warszawa, ul. Noakowskiego 4
tel. (0-22) 825-75-35 faks (0-22) 825-60-49
<http://www.toz.pl> e-pocztą: toz@toz.pl

KRS 0000154454 NIP 526-17-37-771 REGON 007025664
PKO BP S.A. XV/O Warszawa 13 1020 1156 0000 7102 0061 5104

L.dz. 19 /2019/W

Warszawa, dnia 09.01.2019 r.

Pan

Mateusz Morawiecki

Premier Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Premierze,

Do Zarządu Głównego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce wpłynęły w ostatnich dniach bardzo liczne protesty od zbulwersowanych obywateli w sprawie planowanego masowego odstrzału dzików do liczby 200 tysięcy osobników, który został zaakceptowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz przez Ministerstwo Środowiska, za jednoczesną rekomendacją Głównego Inspektoratu Weterynarii.

Nasza Organizacja pragnie wyrazić jednoznaczne stanowisko, iż najbardziej istotnym elementem rozwiązywania wskazanego problemu jest trwałe i sukcesywne wdrażanie działań mających na celu zapobieganie jego występowaniu, a nie stwarzanie pozornych, a jednocześnie okrutnych działań, które tylko ograniczą go na krótki okres. Rozumiejąc konieczność eliminacji z określonego obszaru zwierząt dzikich mogących stanowić ewentualne zagrożenie dla człowieka lub jego gospodarki należy w naszej ocenie uruchamiać przede wszystkim systemy bezpieczeństwa względem zwierząt gospodarskich w celu nie rozpowszechniania zjadliwej choroby zakaźnej zwierzęcej, a nie zaakceptowanie wyboru drastycznych i negatywnie odbieranych przez społeczeństwo metod eliminacji dzików, poprzez ich odstrzał.

Należy uznać bezspornie, że odstrzelenie dzików nie ograniczy ich obecności na określonym obszarze, ponieważ żadne terytorium ekosystemu nie pozostaje na stałe puste. Po ewentualnej eliminacji określonych osobników tego gatunku, niebawem nowe zwierzęta pojawią się w ich miejscu. Należy też pamiętać, że przemieszczające się na wskutek akcji polowań stada dzików mogą jedynie przyczynić się do przesuwania się wirusa na tereny dotychczas nie objęte zapowietrzeniem. Zalecenia Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa

Żywności opracowane w 2017 roku, które odnoszą się do ograniczania wirusa ASF, wręcz odradzają stosowanie metody masowego ostrzału zwierząt.

To nie dziki wchodzi na teren chlewni, ale to sam człowiek poprzez swoje na ogół niedbalstwo i brak właściwych zasad bioasekuracji i stosowania właściwych metod dezynsekcji może przyczyniać się do poszerzania wirusa ASF.

Argumenty o braku możliwości wdrożenia do skutku metody redukcji dzików poza ich odstrzałem, są nie przekonujące i przypominają wybór drogi na skróty kosztem życia zwierząt. Obecne masowe protesty samych myśliwych odnośnie planowanej akcji masowego odstrzału dzików są dowodem, że jest ona bezsensowna i zawiera elementy najbardziej niewłaściwego podejścia człowieka do żywych istot. Według wielu analityków badania naszego ekosystemu, tak masowy odstrzał tych zwierząt może nawet przyczynić się do eliminacji tego gatunku w wielu rejonach Polski. Planowany drastyczny odstrzał tych zwierząt może w końcu wpłynąć na określone zagrożenia dla całego ekosystemu, w tym na właściwą egzystencję innych dzikich zwierząt, a także przyczynić się do gwałtownego przyrostu populacji określonych gatunków gryzoni. Innym poważnym według naszej oceny zagrożeniem podnoszonym przez wielu naukowców jest brak rzetelnej analizy, jakie ostateczne dopuszczalne zagęszczenie dzika na określonym areale powierzchni może spowodować rzeczywiste ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa ASF.

Dlatego zwracamy się z prośbą do Pana Premiera, o podjęcie bezpośredniej interwencji w celu przekonania wskazanych powyżej decyzyjnych przedstawicieli określonych instytucji państwowych oraz Głównego Inspektoratu Weterynarii do wyboru skutecznej, a jednocześnie humanitarnej metody ograniczania obecności zwierząt dzikich mogących ewentualnie zagrozić gospodarce człowieka oraz zdrowiu zwierząt hodowlanych. Planowany na styczeń 2019 roku odstrzał dzika w Polsce jest nie do zaakceptowania i pogodzenia z rozumieniem właściwej roli oraz działania człowieka w środowisku naturalnym.

z wyrazami szacunku

**Prezes
Zarządu Głównego**

Łukasz Balcer

Załącznik: artykuł z "kalendarza rolinka.pl" odnośnie właściwego zabezpieczania gospodarstwa hodowlanego i trzody chlewnej przez wirusem ASF

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2. Ministerstwo Środowiska
3. Główny Inspektorat Weterynarii
4. Opinia publiczna

16 listopada 2018

Czy jest sposób, aby zabezpieczyć gospodarstwo przed ASF – metody dezynfekcji

Afrykański pomór świń ASF nadal jest w Polsce. Ochrona przed ASF to właściwe zasady bioasekuracji i metody dezynfekcji, wprowadzone w gospodarstwie rolnym. Na czym dokładnie polegają?

Zebrane dane i badania wskazują, że jego utrzymywaniu i ekspansji sprzyja m.in. stosowanie słomy, siana i zielonek zbieranych z terenów występowania przypadków ASF u dzików. Rośnie wtedy ryzyko zawleczenia wirusa do chlewni. Tymczasem, za ochronę hodowli przed ASF w pierwszej kolejności odpowiada właściciel gospodarstwa. Musi on podjąć działania zabezpieczające.

Aby ochronić swoje stada przed afrykańskim pomorem świń, niezbędne jest przestrzeganie poniższych zasad bioasekuracji i metod dezynfekcji:

1. niekupowanie świń niewiadomego pochodzenia;
2. ograniczanie możliwości wchodzenia na fermę (zamykanie bramy wjazdowej oraz drzwi wejściowe, kontrola na wejściach do fermy), trzymanie świń w pomieszczeniach zabezpieczonych przed materiałem zakaźnym (siatki ochronne w oknach, specjalne drzwi), zabezpieczanie ferm utrzymujących świnię w systemie otwartym, podwójnym ogrodzeniem min 1,5 m wys., z wkopanym krawężnikiem lub na podmurówce;
3. wykładanie mat nasączanych regularnie środkiem dezynfekcyjnym przed wjazdem do gospodarstwa i wejściami do pomieszczeń dla świń oraz utrzymywanie czystości i dezynfekcje na fermie (zasady bioasekuracji i metody dezynfekcji);
4. na fermę nie mogą wchodzić osoby postronne, a chcący tam wejść, muszą umawiać to wcześniej, zostawić samochód przed fermą, zostawić odzież w przebieralni, wziąć prysznic i założyć odzież zastępczą, jeśli to możliwe, nie powinni też mieć bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami na fermie;
5. osoby mające kontakt ze świnią w gospodarstwie nie mogą mieć własnych świń poza tym gospodarstwem i pracować przy ich obsłudze dodatkowo w innych fermach;
6. osoby pracujące w budynkach inwentarskich muszą używać odzieży i obuwia ochronnego; 7. zabezpieczanie pasz dla zwierząt hodowlanych przed dostępem do nich zwierząt wolno żyjących;
8. nie wolno karmić świń żadnymi odpadkami kuchennymi;
9. można dopuszczać do skarmiania zielonki i ziarna wyłącznie po ich inaktywacji od wirusa ASF, lub jeśli były przechowywane bez dostępu dzików przez min 30 dni (min 90 dni w przypadku słomy na ściółkę);
10. regularny monitoring (obserwacja) kondycji i stanu zdrowia hodowanych świń;

11. utrzymywanie świń w pomieszczeniach zamkniętych, z wyjątkiem trzymanyh w systemie otwartym, wszystkie świny muszą być jednak zabezpieczone przed jakimkolwiek kontaktem z dzikami i przed dostępem zwierząt domowych (psów, kotów);

12. wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni, z dokumentacją o jego przestrzeganiu (usunięcie gryzoni z pomieszczeń inwentarskich i szczuroszczelność);

13. okresowe zabiegi dezynsekcji (tępienie szkodliwych owadów oraz ich jaj i larw – od kwietnia do listopada każdego roku) wraz z dokumentacją ich wykonywania;

14. rejestr środków transportu do przewozu świń, wjeżdżających na teren fermy oraz rejestr wejść ludzi do pomieszczeń hodowli świń. Im mniej pojazdów wjeżdża do fermy, tym mniejsze jest ryzyko zawleczenia ASF;

15. pisemny plan bioasekuracji, obejmujący: dokumentację przestrzegania wymagań określonych w punktach 4-6, program czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń oraz sprzętu mającego kontakt ze zwierzętami, rejestr używanych środków biobójczych, zasady używania, czyszczenia i dezynfekcji odzieży i obuwia ochronnego;

16. likwidacja i zakaz produkcji w chlewniach nieprzestrzegających zasad bioasekuracji oraz ścisły nadzór nad obrotem świń, w tym wnikliwe i skuteczne kontrole graniczne;

17. wyszukiwanie i utylizacja padłych dzików w regionach występowania ASF oraz ograniczanie populacji dzików;

18. rezygnacja z uczestnictwa w polowaniach właścicieli i pracowników chlewni oraz lekarzy weterynarii.

Metody dezynfekcji

Skuteczność zabiegu dezynfekcji zależy od: liczby i rodzaju drobnoustrojów chlewni, właściwości chemicznych i fizycznych oraz stężenia i czasu działania użytego środka dezynfekcyjnego, dokładności i warunków wykonania dezynfekcji (np. pH, temperatura, wilgotność, zanieczyszczenia organiczne i inne). Można stosować różne metody dezynfekcji, zależnie od grupy zwierząt, rodzaju i typu budynku, warunków bytowych i technologii chowu. Może to być dodawanie do wody wybranego preparatu tak, by uzyskać właściwy płyn dezynfekcyjny w ilości i stężeniu podanym przez producenta, a następnie rozprowadzenie opryskiwaczem cieczy roboczej (przy niskim ciśnieniu). Na rynku dostępne są specjalne rozpylacze. Można też zastosować wytwornicę pary i odkażanie parą o temp. do 200°C, z dodatkiem środka chemicznego. Wcześniej trzeba odpowiednio przygotować budynek do zabiegu.